

- » Kako da pronađete mesto na koje ste krenuli
- » Kako da pitate za smer
- » Putovanje automobilom ili drugim prevoznim sredstvom

Poglavlje **1**

Kako da stignete na odredište

Prilikom kretanja u prostoru najvažnije je da znate kuda ste se uputili. Pre nego što uskočite u neki autobus ili voz, krenete na put automobilom ili pešice, bilo bi logično da svoje putovanje isplanirate. Ako znate kako da pitate gde se nalazi železnička stanica, pijaca ili muzej, ni to nije loše za početak.

Naravno, bilo bi dobro i da razumete uputstva koja vam neko daje o vašem odredištu. Na primer, neko može da kaže da se ono nalazi preko puta stanice metroa, iza hotela ili pored pošte; ili da uđete u drugu ulicu levo, skrenete desno na trećem semaforu i tome slično. Ako ne želite da se izgubite, nastavite da čitate.

Snalaženje u prostoru

Izašli ste iz stanice metroa pravo na ogroman gradski trg, u blizini nema nijedne ulične oznake, a vi bespomoćno okrećete svoj plan grada i pokušavate da nađete smisao u rasporedu zgrada oko vas. U takvoj situaciji teško je pronaći pravi put do odredišta i zato, ako niste poneli pouzdan GPS, pronađite nekoga ko će vam pomoći da se snadete. U ovom odeljku uputićemo vas na pravu stranu.

Kako da pitate gde se nešto nalazi

Gde sam? Kuda da krenem odavde? Gde biste sada bili da nema reči *gde*? Verovatno izgubljeni. Srećom, u Nemačkoj je veoma lako pitati gde se nešto nalazi. Započnite rečenicu rečju **wo** (*where*) i oblikujte pitanje poput sledećeg:

Wo ist. . . ? (*Gde je. . . ?*)

Kad god postavite pitanje nepoznatoj osobi, zvučće mnogo ljubaznije (i verovatno vam obezbediti bržu i efikasniju pomoć) ako pitanje započnete na sledeći način:

Entschuldigen Sie, bitte . . . (*Izvinite, molim Vas . . .*)

Nakon što ste prolazniku privukli pažnju i započeli pitanje frazama **Entschuldigen Sie, bitte, wo ist . . .**, dovršite ga nazivom lokacije koju tražite, što može da obuhvati nešto sa sledećeg spiska:

- » **der Bahnhof** (*železnička stanica*)
- » **die U-Bahnstation** (*podzemna železnica / metro*)
- » **die Bank** (*banka*)
- » **die Bushaltestelle / die Straßenbahnhaltestelle** (*autobuska/tramvajska stanica*)
- » **das Café** (*kafić*)
- » **der Dom** (*katedrala*)
- » **der Flughafen** (*aerodrom*)
- » **der Hafen** (*luka*)
- » **das Hotel** [*izgovara se kao na engleskom*] (*hotel*)
- » **das Kino** (*bioskop*)
- » **die Kirche** (*crkva*)
- » **der Markt** (*pijaca*)
- » **das Museum** (*muzej*)
- » **der Park** (*park*)
- » **der Platz** (*[gradski] trg*)
- » **die Post** (*pošta*)
- » **das Restaurant** (*restoran*)
- » **der Taxistand** (*taksi stanica*)
- » **das Theater** (*pozorište*)

Naravno, ako se nalazite u većem gradu, opšte pitanje poput „Gde je autobuska stanica?“ ili „Gde je banka“ može zbuniti sagovornika, jer se u neposrednoj blizini može nalaziti veliki broj autobuskih stanica i banaka. Da bi vaše pitanje bilo što je moguće određenije, u njega umetnite pravilan naziv autobuske stanice, pozorišta, crkve ili druge lokacije. Evo nekoliko primera:

UPAMTITE

Wo ist die Bushaltestelle Karlsplatz? (Gde je autobuska stanica Karlsplatz?)

Wo ist das Staatstheater? (Gde je Štatsteater?)

Wo ist der Marktplatz? (Gde je otvorena pijaca?)

Ako ne znate tačno ime svog odredišta, zamolite da vam se objasni kako da stignete do mesta koje je najbliže onom koje tražite. U pitanje – nakon člana – ubacite reč **nächste** (najbliži). Pogledajte sledeća pitanja u kojima se koristi reč **nächste**:

Wo ist der nächste Park? (Gde je nablži park?)

Wo ist die nächste Bank? (Gde je najbliža banka?)

Wo ist das nächste Hotel? (Gde je najbliži hotel?)

SAVET

Kada počnete da lutate i nekoga zamolite da vas uputi na pravu stranu, sledeći izrazi će vam pomoći da objasnite zašto se ne snalazite tako dobro:

Ich bin Tourist. (Ja sam turista.)

Ich bin nicht von hier. (Nisam odavde.)

Pomoću sledećeg korisnog glagola, **auskennen** (poznavati [put]), možete izraziti da ne znate pravi put do odredišta. Sledi primer u kome se ovaj glagol koristi:

Ich kenne mich hier nicht aus. (Ne znam pravi put odavde.)

Glagol **auskennen** pripada grupi glagola sa razdvojnim prefiksom (engl. *separable verbs*). Takvi glagoli imaju prefiks koji se razdvaja od glavnog dela glagola i stavlja na kraj rečenice. Prefiks glagola **auskennen** je **aus-**. Obratite pažnju na to da se taj prefiks u prethodnom primeru pojavio na samom kraju rečenice. Više informacija o glagolima sa razdvojnim prefiksom potražite u knjizi 3, poglavlje 8.

Kako da pitate koliko je nešto udaljeno: Ist es weit von hier?

Pre nego što odlučite da li ćete do svoje destinacije pešačiti ili se odvesti javnim prevozom, treba da saznate koliko je to odredište daleko od vas. Za to postoji nekoliko načina, a ključna reč za to je **weit** (daleko):

Ist . . . weit entfernt / weit von hier? (Da li je . . . daleko / daleko odavde?)

U prethodnu rečenicu samo dodajte naziv lokacije za koju pitate. Na primer, ako ste krenuli u muzej umetnosti, možete nekoga pitati sledeće:

Ist das Kunstmuseum weit entfernt? (Da li je muzej umetnosti daleko [odavde]?)

Ist das Kunstmuseum weit von hier? (Da li je muzej umetnosti daleko odavde?)

Nadamo se da ćete dobiti sledeći odgovor:

Nein, das Kunstmuseum ist nicht weit von hier. (Ne, muzej umetnosti nije daleko odavde.)

Ako želite da znate koliko je lokacija tačno udaljena od vas, upotrebite sledeće pitanje:

Wie weit ist . . . von hier? (*Koliko je . . . udaljeno odavde?*)

Možete primeniti i drugačiji pristup i pitati koliko je nešto blizu. Za to vam može poslužiti reč **nah** (*blizu*), koju ćete najčešće naći u sledećim kombinacijama: **in der Nähe** (*u blizini*). Možete postaviti pitanje:

Ist . . . in der Nähe? (*Da li je . . . u blizini?*)

Dobijanje detaljnijih uputstava

Reči **hier** (*ovde*) i **dort** (*tamo*) možda jesu „male“, ali igraju važnu ulogu u davanju uputstava jer – kao i njihovi ekvivalenti u srpskom ili engleskom jeziku – one uputstva čine malo određenijim. Pogledajte primere sledećih rečenica da biste videli kako **hier** i **dort** funkcionišu prilikom davanja uputstava:

Das Museum ist nicht weit von hier. (*Muzej nije daleko odavde.*)

Das Hotel ist dort, neben dem Café. (*Hotel je tamo, pored kafića.*)

Neke ključne reči, kojima se određenije odgovara na pitanje „gde?“ lako se pamte kada ih prepoznate u često korišćenim kombinacijama reči. Isprobajte sledeće:

» **hier vorne** (*ovde ispred*)

» **dort drüben** (*tamo preko*)

» **ziemlich weit/sehr weit** (*prilično daleko / vrlo daleko*)

» **gleich um die Ecke** (*odmah iza ugla*)

» **direkt gegenüber** (*nasuprot*)

Pogledajte sledeće rečenice u kojima se koriste neki od prethodnih izraza:

Der Hauptbahnhof ist gleich um die Ecke. (*Glavna železnička stanica je odmah iza ugla.*)

Die U-Bahnstation ist dort drüben. (*Stanica metroa je tamo preko.*)

Kako da stignete s jednog mesta na drugo

Kada hoćete da pitate „Kako da stignem tamo?“, koristite glagol **kommen**, koji ima dva značenja: „doći“ i – kada se koristi s predlogom – „stići do“. Konjugaciju glagola **kommen** potražite u knjizi 1, poglavlje 3.

SAVET

Osnovni oblik pitanja „Kako da stignem tamo?“ glasi:

Wie komme ich. . . ? (*Kako da stignem do. . . ?*)

Da biste završili rečenicu, upotrebite predlog kako biste pomoću njega izrazili „do železničke stanice“ ili „u centar grada“. U ovoj fazi treba da pređete na sofisticiraniju opremu – gramatičke alatke.

U Nemačkom jeziku (što važi i za srpski) nećete koristiti samo jedan predlog, kao u engleskom jeziku, u kojem biste upotrebili samo predlog *to* (*How do I get to. . . ?*). Štaviše, možda ćete koristiti više predloga od kojih svaki može da ima značajnije engleskog predloga „to“. Najčešći predlozi sa značenjem engleskog „to“ (*do, ka, prema* itd.) u nemačkom jeziku jesu sledeći:

- » **in**
- » **nach**
- » **zu**

U narednim odeljcima govorićemo o svakom od ovih predloga i kako da ih koristite.

Kako da pitate za neku lokaciju

Predlog **in** ćete koristiti kada želite da dođete na neku lokaciju, kao što su centar grada, zoološki vrt ili planina. Na primer:

Wie komme ich in die Innenstadt? (*Kako da stignem do centra grada?*)

Kada predlog **in** koristite na ovaj način, član koji se navodi iza njega je u akuzativu, što znači da neki članovi donekle menjaju svoj oblik. Knjiga 4, poglavlje 2 sadrži kompletno objašnjenje akuzativa, a ovde navodimo kratak podsetnik kako se članovi menjaju (ili ne menjaju):

- » **der** postaje **den** (muški rod)
- » **die** ostaje **die** (ženski rod)
- » **das** ostaje **das** (srednji rod)
- » **die** ostaje **die** (množina)

Na primer, član imenice ženskog roda, kao što je **die City** (*poslovni centar*) ostaje isti:

Wie komme ich in die City? (*Kako da stignem do poslovnog centra?*)

Član imenice muškog roda, kao što je **der Zoo** (*zoološki vrt*) menja se na sledeći način:

Wie kommen wir zum Zoo? (*Kako da stignemo do zoološkog vrta?*)

Član imenice u množini, kao što je **die Berge** (*planine*) ostaje isti:

Wie komme ich in die Berge? (*Kako da stignemo u planine?*)

Član imenice srednjeg roda, kao što je **das Zentrum** (*centar*) ostaje isti, ali kada se predlog **in** upotrebi sa imenicama srednjeg roda koje su u akuzativu, predlog i član se sažimaju i formiraju reč **ins**:

in + das = ins

Ovo sažimanje se koristi gotovo uvek, i izgleda kao u sledećoj rečenici:

Wie komme ich ins Zentrum / ins Museum / ins Cafe? (*Kako da stignemo do centra grada / muzeja / kafića?*)

Kako da stignete do nekog grada ili neke zemlje

Sreća je što se predlog **nach** koristi samo u jednom specifičnom kontekstu – kada hoćete da stignete u neki grad ili neku zemlju:

Wie komme ich nach Köln? (*Kako da stignem do Kelna?*)

Ovde nećete imati probleme sa članovima, jer se predlog **nach** koristi samo uz nazive gradova i zemalja, a za gradove i većinu zemalja članovi nisu potrebni.

Kako da stignete do određene zgrade

Ako pitate kako da stignete do nekog mesta, kao što je železnička stanica ili muzej, poslužiće vam predlog **zu**. Međutim, njegov se oblik prilikom korišćenja u rečenici može menjati. Na primer:

Wie kommen wir zum Flughafen / zum Theater / zum Restaurant / zum Café? (*Kako da stignemo do aerodroma/pozorišta/restorana/kafića?*)

Wie komme ich zur Deutschen Bank / zur Apotheke? (*Kako da stignem do Nemačke banke / apoteke?*)

Predlog **zu** ide uz dativ imenice (više informacija o dativu potražite u knjizi 4, poglavlje 2). Kao rezultat, članovi koji se koriste odmah iza predloga **zu** menjaju se na sledeće načine:

- » **der** postaje **dem** (muški rod)
- » **die** postaje **der** (ženski rod)
- » **das** postaje **dem** (srednji rod)
- » **die** postaje **den** (množina)

Kada se predlog **zu** koristi sa imenicama muškog roda, kao što je **der Bahnhof**, i imenicama srednjeg roda, kao što je **das Hotel**, predlog i član se sažimaju u reč **zum**, pa se dobija **zu + dem = zum**. Oblik **zum** se koristi u sledećim primerima:

Wie komme ich zum Bahnhof? (*Kako da stignem do železničke stanice?*)

Wie komme ich zum Hotel Kempinski? (*Kako da stignem do hotela Kempinski?*)

Slično tome, pogledajte kako se predlog **zu** kombinuje sa imenicom ženskog roda, na primer **die Post** (*pošta*), kada je ona u dativu (**der Post: zu + der = zur**). Evo primera:

Wie komme ich zur Post / zur Bäckerei / zur Kirche? (*Kako da stignem do pošte/pekare/crkve?*)

Da biste sa predlogom **zu** koristili imenice u množini, kao što je **die Souvenirläden** (*prodavnice suvenira*), samo promenite član u **den**, kao u sledećem primeru:

Wie kommen wir zu den Souvenirläden / zu den Restaurants / zu den Cafés? (*Kako da stignemo do prodavnica suvenira / restorana / kafića?*)

Kako da opišete gde se nešto nalazi

Pošto zamolite nekoga da vam pomogne, morate biti pripremljeni kako biste razumeli odgovore na svoja pitanja. Na kraju, ako ne razumete kako se na nekom jeziku opisuje put od jednog mesta do drugog, imaćete veliki problem sa praćenjem dobijenih uputstava. Kada pročitate ovaj odeljak, više nećete biti bespomoćni jer ćete naučiti nekoliko reči koje su vam potrebne da u Nemačkoj shvatite (i zatražite) uputstva o snalaženju u prostoru. Naučićete i najčešće predloge za opisivanje lokacija, i kako da pratite instrukcije o skretanju ulevo ili udesno, odnosno o stranama sveta.

Lociranje jednog mesta u odnosu na drugo

Ljudi često određuju lokaciju nekog mesta u odnosu na neku drugu dobro poznatu lokaciju ili znamenitost. Da biste lokacije opisali na ovaj način, imate na raspolaganju više predloga. Srećom, uz sve predloge iz ovog konteksta koristi se dativ, pa se svaki član iza predloga ponaša isto kao kada se koristi s predlogom **zu**, i kao što je opisano u prethodnom odeljku. Pored toga, predlog **bei** (*blizu/pored*) i član **dem** gotovo uvek se sažimaju na sledeći način: **bei + dem = beim**.

U tabeli 1-1 prikazani su najčešći predlozi koji se koriste da bi se lokacija jednog mesta odredila u odnosu na drugo.

TABELA 1-1 Predlozi kojima se određuje lokacija

Predlog	Značenje	Primer
an	<i>na</i>	an der Ecke (<i>na uglu</i>)
auf	<i>na</i>	auf der Museumsinsel (<i>na Ostrvu muzeja</i>)
bei	<i>u blizini / pored</i>	beim Bahnhof (<i>u blizini železničke stanice</i>)
hinter	<i>iza</i>	hinter der Kirche (<i>iza crkve</i>)
neben	<i>pored</i>	neben der Bank (<i>pored banke</i>)
vor	<i>ispred</i>	vor der Post (<i>ispred pošte</i>)
zwischen	<i>između</i>	zwischen dem Theater und der Bank (<i>između pozorišta i banke</i>)

Pričam ti priču

 Majk je na poslovnom putu u Minhenu (**München**) – gradu u kome nikada ranije nije bio. Želi da uzme taksi kako bi stigao do kuće svog prijatelja, ali mu treba pomoć da nađe najbližu taksi stanicu. Zato on prilazi ženi na ulici (audio-zapis 21).

Majk: **Entschuldigen Sie, bitte, wo ist der nächste Taxistand?**
Izvinite, molim Vas, gde je najbliža taksi stanica?

Gospođa: **In der Sonnenstraße.**
U ulici Zonen.

Majk: **Ich kenne mich in München leider nicht aus. Wie komme ich zur Sonnenstraße?**
Nažalost, ja se ne snalazim u Berlinu. Kako da dođem do ulice Zonen?

Gospođa: **Sehen Sie die Kirche dort drüben? Hinter der Kirche ist der Sendlinger-Tor-Platz und direkt gegenüber ist der Taxistand.**
Vidite li crkvu tamo preko? Iza crkve je trg Zendlinger-Tor, a tačno preko puta je taksi stanica.

Majk: **Vielen Dank!**
Mnogo Vam hvala!

VAŽNE REČI

Wo ist. . . ?	Gde je. . . ?
<i>nächste</i>	najbliže
sich <i>auskennen</i>	znati put, snalaziti se
weit	daleko
in der <i>Nähe</i>	blizu
<i>hinter</i>	iza
vor	ispred
<i>neben</i>	pored
an	na

Levo, desno, pravo: links, rechts, geradeaus

Sve dok ne naučite reči kojima se određuju smerovi kretanja, kao što su levo, desno i pravo, jedini način da pronađete opštinu u nekom gradu biće taj da se nekom meštanim zakačite za rukav, i ponavljate **Rathaus** dok god vas on sam ne dovede do nje.

Da biste izbegli neprijatnu situaciju poput ove, zapamtite sledeće reči:

- » **links** (*levo*)
- » **rechts** (*desno*)
- » **geradeaus** (*pravo*)

Ako hoćete da izrazite da je nešto smešteno levo ili desno od nečeg drugog, dajte predlog **von** (*od*) na sledeći način:

- » **links von** (*levo od*)
- » **rechts von** (*desno od*)

Pogledajte sledeće primere u kojima se koristi predlog **von**:

Der Markt ist links von der Kirche. (*Pijaca je levo od crkve.*)

Die U-Bahnstation ist rechts vom Theater. (*Stanica metroa je desno od pozorišta.*)

Kada se predlog **von** kombinuje sa članom **dem**, oni se obično sažimaju na sledeći način: **von + dem = vom**. (**Dem** je dativ određenog člana **der** za imenice muškog roda, kao i određenog člana **das** za imenice srednjeg roda. Više informacija o dativu potražite u knjizi 4, poglavlje 2.)

U kontekstu smerova kretanja često ćete čuti i reč *strana*, **die Seite**. Reč **Seite** pomaže da uputstva budu određenija. Na primer:

Das Museum ist auf der linken Seite. (*Muzej je na levoj strani.*)

Die Bank ist auf der rechten Seite. (*Banka je na desnoj strani.*)

Strane sveta

Umesto da koriste reči levo, desno i pravo, neki daju uputstva pomoću strana sveta; ove tačke kompasa nazivaju se i *kardinalne tačke* (engl. *cardinal points*). To su:

- » **der Norden** (*sever*)
- » **der Süden** (*jug*)
- » **der Osten** (*istok*)
- » **der Westen** (*zapad*)

Ako neko koristi kardinalne tačke da bi vam opisao lokaciju nekog mesta, možda ćete čuti nešto poput sledećeg:

Der Hafen liegt im Norden/Süden/Osten/Westen. (*Luka se nalazi na severu/jugu/istoku/zapadu.*)

Na primer, da opišete lokaciju na severu, korišćićete predlog **in** sa određenim članom imenice u dativu. Kada je određeni član muškog roda (**der**) ili srednjeg roda (**das**), on se menja u **dem**, a predlog **in** se obično sažima u **im** na sledeći način: **in + dem = im**.

Kojim putem krenuti

Pitali ste gde se nešto nalazi, a ljubazni meštalin vas zasipa detaljima poput oznaka i naziva ulica o kojima ne znate ništa. Jedan od načina da budete sigurni da ste dobro razumeli uputstva jeste taj da ponovite ono što ste čuli, naročito ako uputstvo sadrži informacije o tome kada da skrenete levo ili desno, a kada da nastavite pravo. Ako to ne uspe, možete uvek da pridete nekom drugom.

Prva, druga ili treća ulica

Kada pitate za nepoznato mesto, možda ćete dobiti odgovor da treba da krenete određenom ulicom – drugom ulicom levo ili prvom ulicom desno, na primer. *Jedna, dva, tri, četiri* i slični brojevi nazivaju se *osnovni brojevi*, dok se brojevi kao što su *prvi, drugi, treći* i *četvrti* nazivaju *redni brojevi*. Redni brojevi ukazuju na određeni redosled. Na primer, da biste odgovorili na pitanje „Koja kuća?“, korišćićete redni broj i reći „Peta kuća s leve strane.“

Na nemačkom jeziku, redni brojevi se formiraju dodavanjem sufiksa **-te** osnovnim brojevima, što važi za brojeve između 1 i 19, sa sledećim izuzecima:

» **eins** (*jedan*) / **erste** (*prvi*)

» **drei** (*tri*) / **dritte** (*treći*)

» **sieben** (*sedam*) / **siebte** (*sedmi*)

» **acht** (*osam*) / **achte** (*osmi*)

Redni brojevi od 20 naviše imaju sufiks **-ste** koji se dodaje na osnovni broj. U tabeli 1–2 prikazano je kako se formiraju redni brojevi od 1 do 10, uključujući primer rednog broja formiranog od osnovnog koji se završava sa „-aest“, i jedan primer rednog broja iznad 20.

TABALA 1-2 Primeri osnovnih i rednih brojeva

Osnovni broj	Redni broj
eins (<i>jedan</i>)	der/die/das erste (<i>prvi</i>)
zwei (<i>dva</i>)	zweite (<i>drugi</i>)
drei (<i>tri</i>)	dritte (<i>treći</i>)
vier (<i>četiri</i>)	vierte (<i>četvrti</i>)
fünf (<i>pet</i>)	fünfte (<i>peti</i>)
sechs (<i>šest</i>)	sechste (<i>šesti</i>)
sieben (<i>sedam</i>)	siebte (<i>sedmi</i>)
acht (<i>osam</i>)	achte (<i>osmi</i>)
neun (<i>devet</i>)	neunte (<i>deveti</i>)
zehn (<i>deset</i>)	zehnte (<i>deseti</i>)
siebzehn (<i>sedamnaest</i>)	siebzehnte (<i>sedamnaesti</i>)
vierzig (<i>četrdeset</i>)	vierzigste (<i>četrdeseti</i>)

Više informacija o osnovnim i rednim brojevima potražite u knjizi 1, poglavlje 2.

Budući da se redni brojevi koriste kao pridevi, oni imaju rod i padež imenice na koji se odnose. U tabeli 1-3 prikazano je kako se pridev **erste** i član koji mu prethodi menjaju u svakom pojedinačnom slučaju.

TABALA 1-3 Redni broj po padežima i rodovima: **erste** (*prvi*)

Rod imenice	Nominativ	Genitiv	Dativ	Akuzativ
muški rod (der)	der erste	des ersten	dem ersten	den ersten
ženski rod (die)	die erste	der ersten	der ersten	die erste
srednji rod (das)	das erste	des ersten	dem ersten	das erste
množina (die)	die ersten	der ersten	den ersten	die ersten

Praćenje uputstava: idite ovom ulicom

Kada dajete ili dobijate uputstva u vezi s kretanjem, treba da poznajete glagole **gehen** (*ići*) i **nehmen** (*uzeti*) u imperativu. (Za sada se usredsredite samo na red reči. O imperativnim rečenicama – onima kojima se izdaju naređenja – saznaćete više u knjizi 3, poglavlje 7.) Glagol u imperativu stavlja se na početak rečenice. Na primer:

Nehmen Sie die zweite Straße links. (*Skrenite u drugu ulicu levo.*)

Gehen Sie die erste Straße rechts. (*Idite prvom ulicom desno.*)

Ako treba da nastavite pravo, uputstvo može biti sledeće:

Gehen Sie immer geradeaus. (*Idite pravo.*)

Ukoliko tražite određenu zgradu, možda ćete čuti nešto poput:

Es ist das dritte Haus auf der linken Seite. (*To je treća kuća na levoj strani.*)

Pričam ti priču

Erika je u gradu zbog posla i želi da se sretne sa starim prijateljem koji se takođe zbog posla zatekao u gradu. Ona ima adresu hotela u kome je prijatelj odseo, ali nije sigurna gde se nalazi ulica, pa traži pomoć (audio-zapis 22).

Erika: **Entschuldigung?**
Izvinite?

Čovek: **Ja, bitte?**
Izvolite?

Erika :   **Wie komme ich zur Beethovenstraße?**
Kako da stignem do Beethovenove ulice?

Čovek: **Nehmen Sie die U-Bahn am Opernplatz.**
Morate da idete metroom do trga Opera.

Erika: **Und wo ist der Opernplatz?**
A gde je trg Opera?

Čovek: **Gehen Sie die Wodanstraße geradeaus. Dann gehen Sie links in die Reuterstraße. Rechts liegt die Post und direkt gegenüber ist der Opernplatz.**
Idite pravo ulicom Vodan. Zatim skrenite levo u ulicu Rojter. Desno ćete videti poštu, a nasuprot njoj je trg Opera.

Erika: **Und welche U-Bahn nehme ich?**
A kojom linijom metroa da idem?

Čovek: **Die U5 bis zur Station Beethovenstraße.**
Idite vozom broj 5 do stanice Beethovenova ulica.

Erika: **Vielen Dank!**
Mnogo Vam hvala!

VAŽNE REČI

links	levo
rechts	desno
Wo ist...?	Gde je...?
Nehmen Sie...	Uzmite...
Gehen Sie...	Idite...
die U-Bahn	podzemna železnica / metro

Putovanje automobilom – das Auto – ili drugim prevoznim sredstvom

U engleskom i srpskom jeziku nema nikakve razlike između toga da li idete automobilom ili pešačite; ako izuzmemo razdaljinu, u oba slučaja vi nekuda *idete*. Međutim, nemački glagol **gehen** (*ići*) nije tako fleksibilan. Možete da „idete“ pešice, za šta je potrebno **zu Fuß gehen**. Međutim, ako nekuda idete automobilom, vozom, biciklom ili drugom vrstom prevoznog sredstva, vi se „vozite“, što zahteva upotrebu glagola **fahren** – a ne **gehen** – čak i ako niste za volanom.

Kada u rečenici koristite glagol **fahren**, potrebne su vam tri stvari: reč za vrstu vozila u kojem putujete, predlog **mit** (*sa*) i verzija člana za vozilo u dativu. Navеšćemo primer kako se glagol **fahren** koristi u rečenici kada hoćete da kažete da koristite određenu vrstu prevoza:

Ich fahre mit dem Auto / mit dem Bus / mit dem Rad. (*Idem automobilom/ autobusom/biciklom.* Bukvalno: *Vozim se automobilom/autobusom/biciklom.*)

Glagol **fahren** ćete koristiti bez obzira na to da li kretanje opisujete nekome ko se kreće vozeći se na biciklu, roľšuama ili skejtbordu. Reći ćete:

Fahren Sie links/rechts. (*Idite levo/desno.* Bukvalno: *Vozite se levo/desno.*)

Ako ste se izgubili vozeći se unaokolo, prisetite se sledećeg izraza:

Ich habe mich verfahren. Ich suche... (*Izgubio sam se. Tražim...*)

U knjizi 2, poglavlje 5, pronaći ćete više informacija o rečima koje su vam potrebne za bezbrižno stizanje na odredište automobilom ili drugim vozilom.

UPAMTITE

Pričam ti priču

Paula je iznajmila automobil do Frankfurta zbog jednodnevnog putovanja. Ona je na putu za Bokenhajm, kvart u Frankfurtu, i zaustavlja se na benzinskoj pumpi da pita radnika (**Tankwart**) za pravac.

Paula: **Entschuldigen Sie, wie komme ich nach Bockenheim?**
Izvinite, kako da stignem do Bokenhajma?

Radnik: **Nehmen Sie die Ausfahrt Frankfurt-Messe. Das sind ungefähr vier Kilometer von hier.**
Idite na izlaz Frankfurt-Mese. To je otprilike 4 kilometra odavde.

Paula: **Alles klar! Danke.**
U redu! Hvala.

Paula kreće u Bokenhajm, ali ubrzo joj se učini da se izgubila. Zaustavlja automobil i pita policajca (**Polizei**) za pravi put.

Paula: **Entschuldigen Sie, ich habe mich verfahren. Ich suche den Hessenplatz.**
Izvinite, izgubila sam se. Tražim trg Hesens.

Policajac: **An der nächsten Kreuzung fahren Sie rechts. Dann fahren Sie geradeaus, ungefähr einen Kilometer. Der Hessenplatz liegt auf der linken Seite.**
Idite levo do sledećeg raskršća. Zatim nastavite pravo, otprilike jedan kilometar. Trg Hesens je na levoj strani.

Paula: **Vielen Dank!**
Mnogo Vam hvala!